

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod kaštany 245/10, Praha, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 4. 2020, č. j. 18 A 12/2019 - 20,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 10. 1. 2019, č. j. MSK 147587/2018, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Nový Jičín (dále jen „městský úřad“) ze dne 1. 10. 2018, č. j. OSČ/66403/2018. Uvedeným rozhodnutím městského úřadu byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o silničním provozu“), kterého se měl z nedbalosti dopustit tím, že dne 4. 7. 2018 v 08:53 hodin v katastru obce Šenov u Nového Jičína mimo obec na pozemní komunikaci, a to silnici I. třídy č. 48 ve vzdálenosti 463,7 metru od místa měření (odbočovací pruh od pneuservisu Vianor, km 21,7) ve směru jízdy od obce Starý Jičín směrem na obec Příbor jako řidič motorového vozidla tov. značky JEEP RENEGADE, RZ X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem mimo obec (90 km/h) nejméně o 34 km/h, neboť prokazatelně nejnižší hodnota jeho rychlosti jízdy činila 124 km/h. Tímto svým jednáním měl žalobce porušit § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu. Ve smyslu § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu mu městský úřad uložil správní trest pokuty v částce 2 800 Kč.

Současně mu byla uložena povinnost zaplatit náklady spojené s projednáním přestupku paušální částkou 1 000 Kč.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji zamítl rozsudkem ze dne 1. 4. 2020, č. j. 18 A 12/2019 - 20.

[3] Krajský soud neshledal důvodnými námitky týkající se uložené sankce. Krajský soud připustil, že městský úřad ve svém rozhodnutí poměrně obecně zdůvodnil výši uložené sankce, přičemž neshledal žádnou polehčující ani přitěžující okolnost. V této souvislosti však zdůraznil, že rozhodnutí městského úřadu a žalovaného tvoří jeden celek. Žalovaný přitom dostatečně a zcela přezkoumatelně odůvodnil výši uložené sankce, přičemž vycházel především z výpisu evidenční karty žalobce a konkrétně uvedl důvody, proč považuje uložení pokuty ve výši 2 800 Kč za adekvátní. V daném případě tedy žalovaný přiléhavě reflektoval potřebu mírně zvýšené represe ukládané sankce s ohledem na osobu pachatele (žalobce), který v minulosti opakovaně porušoval pravidla silničního provozu. Navíc výše sankce (2 800 Kč), kterou správní orgán stanovil mírně nad dolní hranici zákonem stanovené sazby (2 500 Kč – 5 000 Kč), odpovídá typové závažnosti daného protiprávního jednání, jelikož žalobce překročil nejvyšší dovolenou rychlost o 34 km/hod. Krajský soud uzavřel, že správní orgány nepřekročily zákonné meze správního uvážení a stanovily sankci v adekvátní výši. Žalovaný ani neporušil zásadu zákazu *reformatio in peius*, neboť nezměnil výši a druh sankce, tedy nezměnil rozhodnutí městského úřadu v neprospěch žalobce.

[4] Pokud jde o námitky ohledně měření rychlosti, krajský soud předně uvedl, že v daném případě správní orgány hodnotily provedené důkazy v souladu s § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), tj. v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů. Provedeným dokazováním byl řádně zjištěn skutkový stav tak, aby mohl být žalobce bez důvodných pochybností uznán vinným ze spáchání předmětného přestupku. Krajský soud neměl pochybnosti o tom, že bylo-li měření realizováno, jeho metoda provedení musela být v souladu s manuálem k obsluze, správnost měření lze tedy považovat za jednoznačně prokázanou. Jestliže žalobce v žalobě žalovanému vytýkal, že v rámci správního řízení nebyly neprovedeny důkazy, které navrhoval, byly za výše uvedené situace podle názoru krajského soudu tyto důkazy zcela nadbytečnými, přičemž tento závěr plyne i z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Závěry správních orgánů mají v daném případě oporu ve správním spise a nebylo proto potřebné dokazování doplňovat. Z fotografického snímku založenému ve správním spisu je zřejmé, že bylo měřeno projíždějící vozidlo žalobce, neboť „záměrný kříž“ je umístěn na tomto vozidle, a jestliže přístroj jeho rychlost zaznamenal, pak lze jakékoliv pochybnosti o změření rychlosti vozidla řízeného žalobcem považovat za účelové a spekulativní.

[5] Jako nedůvodnou posoudil krajský soud i námitku týkající se neprokázání zavinění ve formě nedbalosti vědomé. Krajský soud poukázal na skutečnost, že žalobce má jako řidič povinnost sledovat dopravní značení a rychlost, jakou jede, přičemž rychlost (90

km/h) překročil výrazně (o 34 km/h). Žalobce tedy věděl, že může porušit nebo ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že bezpečnost provozu na pozemních komunikacích neporuší nebo neohrozí, přičemž není třeba, aby zavinění zahrnovalo přesnou hodnotu rychlosti a muselo „krýt všechny znaky skutkové podstaty“, jak tvrdí žalobce. Krajský soud dále konstatoval, že k namítané otázce zavinění by bylo zcela nadbytečné provádět důkazní návrhy žalobce - odborné vyjádření nebo znalecký posudek znalce z oboru dopravy, neboť správní orgány dostatečně a přezkoumatelně otázku míry zavinění žalobce řešily ve svých rozhodnutích.

III.

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost.

[7] Stěžovatel namítal, že při měření rychlosti jeho vozidla došlo k porušení návodu k obsluze, protože bylo měřeno na vyšší než dovolenou vzdálenost, v důsledku čehož došlo k tzv. *slip effectu*. Stěžovatel současně namítal, že mu bylo znemožněno prokázat toto jeho tvrzení, protože žalovaný jeho důkazním návrhům (návod k obsluze a certifikát o schválení rychloměru) nevyhověl, a dále se s nimi ani nevypořádal. Podle názoru stěžovatele se přitom nejednalo o nadbytečné důkazní návrhy, jak tvrdí krajský soud. Stěžovatel rovněž nesouhlasil s názorem krajského soudu, že pokud měření rychlosti proběhlo, tak nutně muselo proběhnout správně. V nyní posuzovaném případě nebylo žádným způsobem prokázáno, že by použitý rychloměr prováděl pouze správná měření.

[8] Stěžovatel dále namítal, že městský úřad mu uložil pokutu ve výši 2 800 Kč, tedy o 300 Kč nad spodní hranicí sankční sazby, aniž by shledal alespoň jedinou přitěžující okolnost. Městský úřad rovněž nedostatečně odůvodnil výši uložené sankce. Podle stěžovatele žalovaný nerespektoval zákaz *reformatio in peius*, protože stěžovateli kladl při posuzování přiměřenosti pokuty k tíži jeho přestupkovou minulost, o které přitom městský úřad výslovně prohlásil, že k ní nepřihlíží. Stěžovatel poukazoval i na to, že žalovaný postupoval v rozporu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, neboť odůvodnění sankce se objevilo až v rozhodnutí o odvolání, čímž byl stěžovatel zcela zbaven možnosti brojit proti odůvodnění sankce v odvolání.

[9] Stěžovatel rovněž namítal, že správní orgány dovodily, že přestupek byl spáchán z nedbalosti vědomé, přitom nebylo žádným způsobem prokázáno a ani správní orgány neodůvodnily, jak dospěly k závěru, že stěžovatel věděl, že naplňuje skutkovou podstatu § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, tedy že překračuje rychlostní limit o více jak 30 km/h. Stěžovatel nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že k zavinění ve formě vědomé nedbalosti postačí, pokud stěžovatel musel vědět, že překračuje povolenou rychlost. Podle jeho názoru je naopak nezbytné prokázat, že pachatel přestupku si je vědom toho, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty.

[10] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Nakonec stěžovatel vyjádřil nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů stěžovatele a jeho právního zástupce na webu Nejvyššího správního soudu a žádal o důslednou anonymizaci rozhodnutí ve věci.

IV.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvedl, že navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Podle ustálené judikatury tohoto soudu je pro prokázání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti zpravidla dostačující vycházet z oznámení o přestupku, záznamu o přestupku obsahujícího fotografii měřeného vozu a údaje o provedeném měření, a ověřovacího listu silničního rychloměru (viz například rozsudky ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 - 56, či ze dne 19. 8. 2016, č. j. 6 As 144/2016 - 36). Ačkoliv vždy záleží na okolnostech každého jednotlivého případu, uvedená kombinace podkladů obvykle poskytne dostatečné množství informací pro to, aby správní orgán dostál požadavkům § 3 správního řádu, tedy aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[16] V projednávaném případě správní orgány obstaraly výše popsanou sadu podkladů, z nichž při posouzení věci vycházely (oznámení přestupku překročení nejvyšší dovolené rychlosti ze dne 4. 7. 2018, úřední záznam ze dne 31. 7. 2018, fotografický snímek – výstup ze silničního laserového rychloměru č. 002032, ověřovací list č. 8012-OL-70544-17 silničního laserového rychloměru LaserCam4 ze dne 12. 12. 2017, osvědčení č. 48 a 49 opravňující zasahující policisty k ovládání měřiče rychlosti, fotodokumentace občanského a řidičského průkazu stěžovatele a detailní foto předmětného vozidla RZ X). Tyto podklady přitom svědčí o tom, že stěžovatel vytýkané jednání spáchal. Stěžovatel se v žalobě snažil zpochybnit jejich průkaznost námitkami vůči provedenému měření. Tvrdil, že ač rychloměr naměřil určitou rychlost, tato neodpovídala skutečnosti, neboť měření bylo prováděno na větší vzdálenost a mohlo tak být ovlivněno jevem *slip effect* (posun měřicího bodu způsobující změření vyšší než skutečné rychlosti) a na podporu svého tvrzení označil důkazy. V projednávané věci nebyly podle žalovaného důkazy provedeny pro nadbytečnost, neboť na základě podkladů rozhodnutí byl skutkový stav spolehlivě zjištěn. Krajský soud se s tímto závěrem ztotožnil a ani kasační soud nemá důvod na něm cokoli měnit. Pokud by při měření nebyl dodržen stanovený postup, nemůže jeho výsledek obstát jako důkaz. K tomu je však nezbytné, aby byl postup měření skutečně účinně zpochybněn (viz např. rozsudky ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 As 36/2019 - 33, ze dne 20. 2. 2020, č. j. 6 As 182/2019 - 38, a ze dne 11. 3. 2021, č. j. 7 As 342/2019 - 38). Ke zpochybnění výsledků měření nicméně nepostačují prostá,

žádnou konkrétní skutečností nepodložená tvrzení stěžovatele, ani jeho úvahy, že by měření v projednávané věci teoreticky mohlo být ovlivněno jevem *slip effect*. Skutkové verzi stěžovatele nic nenasvědčuje.

[17] Rovněž námitky týkající se odůvodnění výše uložené sankce neshledal Nejvyšší správní soud důvodnými.

[18] Stěžovatel byl uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Za něj se podle § 125c odst. 5 písm. f) téhož zákona uloží pokuta od 2 500 Kč do 5 000 Kč. Podle odst. 9 téhož ustanovení *od uložení správního trestu podle odstavců 5 a 6 nelze v rozhodnutí o přestupku upustit*.

[19] Je nutno v prvé řadě uvést, že ukládání pokut za přestupky se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 100/2014 - 27). Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání lze podle § 78 odst. 1 s. ř. s. jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení nebo správní orgán volné uvážení zneužil. Soud tedy posuzuje, zda rozhodnutí správních orgánů nevybočila z mezí stanovených zákonem.

[20] Motorovému vozidlu, které stěžovatel řídil, byla naměřena rychlost jízdy 124 km/h (po odečtení přípustné odchylky), tedy o 34 km/h více, než bylo v daném místě zákonem povoleno, tj. 90 km/h. Stěžovatel se tak dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Městský úřad ve svém rozhodnutí výši uložené pokuty odůvodnil na str. 5 a žalovaný pak na str. 6 rozhodnutí o odvolání. Správní orgány při svém rozhodování přihlédly zejména k povaze a závažnosti přestupku a ke zjištěným polehčujícím okolnostem (v důsledku protiprávního jednání nedošlo k žádným následkům na majetku nebo na zdraví ani k přímému ohrožení zdraví a života jiných osob). Pro naplnění především preventivní funkce sankce proto zvolily pokutu při spodní hranici zákonného rozmezí (2 500 Kč – 5 000 Kč) ve výši 2 800 Kč. Zdejší soud považuje výši uložené sankce za úměrnou a souladnou se zákonem s tím, že správní orgány řádně byť stručně odůvodnily její výši. Je třeba zdůraznit, že kritéria vyjmenovaná v § 37, resp. 38 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), jsou demonstrativní (srov. užité slovo „zejména“), není tedy třeba, aby správní orgány vyčerpávajícím způsobem přezkoumaly naplnění každého z nich. Účelem uvedených ustanovení je dát správním orgánům kritéria k potřebné individualizaci ukládané sankce tak, aby nebyla arbitrární a pouze obecně odůvodněná. Nejvyšší správní soud má za to, že v nyní posuzované věci správní orgány požadavkům na dostatečnost odůvodnění výše uložené sankce vyhověly, neboť kritéria pro uložení sankce pouze nevyjmenovaly, ale provedly též jejich základní aplikaci, a tedy náležitou individualizaci na stěžovatelův případ. Přitom je třeba uvést, nikde není závazně stanoveno, že v případě neshledání přitěžujících okolností musí být pokuta uložena na samé spodní hranici. K tomu je dále vhodné uvést, že správní řízení tvoří dohromady jeden funkční celek, což znamená, že otázku přezkoumatelnosti je třeba vždy hodnotit v závislosti na vzájemné provázanosti prvostupňového a žalobou

napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2013, č. j. 4 As 10/2012 - 48).

[21] Nejvyšší správní soud se dále ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že žalovaný neporušil zásadu zákazu *reformatio in peius*, neboť nezměnil výši a druh sankce, tedy nezměnil rozhodnutí městského úřadu v neprospěch stěžovatele. Rovněž tak žalovaný nepostupoval v rozporu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Uvedené ustanovení dopadá na situace, kdy odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné. V nyní posuzovaném případě však žalovaný postupoval podle § 90 odst. 5 správního řádu, odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Nad rámec uvedeného lze poukázat na skutečnost, že odůvodnění výše uložené sankce bylo obsaženo již v rozhodnutí městského úřadu a stěžovateli tak nic nebránilo v tom, aby proti odůvodnění výše uložené sankce brojil v odvolání, což ostatně i učinil.

[22] Rovněž nelze souhlasit se stěžovatelem, že v daném případě nebyly naplněny podmínky pro zavinění ve formě vědomé nedbalosti. Správní orgány uvedly, že stěžovatel jako zkušený řidič, který vlastní řidičské oprávnění od roku 2003, by měl sledovat dopravní značení a znát zákon o silničním provozu, a tudíž by mu mělo být známo, že na silnici mimo obec smí jet řidič rychlostí nejvýše 90 km/h. Musel tedy vědět, že svým jednáním může porušit či ohrozit zájem chráněný zákonem. Rychlostní limit navíc překročil o 34 km/h, což je překročení tak markantní, že stěžovatel si jej musel být vědom. Krajský soud tomuto zdůvodnění přisvědčil a Nejvyšší správní soud s těmito závěry souhlasí. Dodává však, že již v minulosti několikrát v podobné věci rozhodoval. V rozsudku ze dne 22. 8. 2018, č. j. 2 As 67/2018 - 42, uvedl, že *„[j]estliže se pachatel dopustí přestupku, který spočívá v překročení nejvyšší dovolené rychlosti významným způsobem, lze za běžných okolností obvykle implicitně dovodit, že si na základě svých zkušeností řidiče motorového vozidla a znalostí, jež musel nutně nabýt pro získání řidičského oprávnění, musel být jako účastník silničního provozu vědom, že tímto svým jednáním ohrožuje zájmy chráněné zákonem, jako je ochrana života, zdraví či majetku účastníků silničního provozu. V tomto případě tak dle Nejvyššího správního soudu zpravidla nepůjde o nevědomou nedbalost (kdy pachatel neví, že ohrožuje chráněný zájem, ale vědět to má), neboť na základě zkušenosti řidiče lze u pachatele důvodně předpokládat (a vyžadovat) schopnost rozpoznat protiprávní jednání ohrožující účastníky silničního provozu; tedy jde o zavinění úmyslné či vědomě nedbalostní.“* Za situace, kdy je bezpečně a bez důvodných pochybností zjištěn skutkový stav věci, považuje zdejší soud v případě spáchání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti za dostatečné implicitní dovození zavinění ve formě minimálně vědomé nedbalosti. Tvrzení stěžovatele, že pachatel přestupku si musí být vědom toho, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty, tj. že v daném případě překračuje rychlostní limit o více jak 30 km/h, pak nemá oporu v platné právní úpravě ani v judikatuře správních soudů. Jak vyplývá ze zákonné definice vědomé nedbalosti [§ 15 odst. 3 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky] postačí, pokud pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, což je v daném případě bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Z hlediska zavinění tedy plně postačí, pokud stěžovatel věděl, že překračuje maximální povolenou rychlost v daném úseku pozemní komunikace, neboť i překročení rychlostního limitu o méně než 30 km/h porušuje nebo ohrožuje zájem hájený zákonem.

[23] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že je mu z úřední činnosti známo, že zástupce stěžovatele používá typizované námitky, které uplatňuje opakovaně v mnoha jiných obdobných případech (např. právě měření v rozporu s návodem k obsluze rychloměru, ovlivnění správnosti měření jevem *slip effect*, odůvodnění výše uložené sankce, zavinění atp.). Užití takových námitek jistě neznamená, že by jim soud neměl věnovat pozornost, nepochybně mohou být uplatňovány důvodně, nicméně jejich věrohodnost je za uvedených okolností prima facie zpravidla nižší. S ohledem na uvedené není vadou, pokud se krajský soud některými námitkami zabýval stručně, reagoval na jejich celkovou podstatu, nikoliv na každý dílčí argument, případně v podrobnostech odkázal na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů (viz obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2018, č. j. 4 As 152/2017 - 30, či ze dne 5. 6. 2019, č. j. 3 As 255/2017 - 28).

[24] K nesouhlasu stěžovatele a jeho advokáta s vyvěšením jejich osobních údajů na internet Nejvyšší správní soud uvádí, že se k němu v případě téhož advokáta již opakovaně vyjadřoval, např. přípisem Předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2019, č. j. S 139/2019 - 7, či ve věcech vedených pod sp. zn. 2 As 383/2017, či sp. zn. 9 As 413/2018. Za této situace již není nutné danou skutečnost podrobněji rozebírat, a zdejší soud odkazuje na relevantní písemnosti.

[25] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[26] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu